

Stedet for et System, hvorefter der i Form af Forbrugsafgifter opkræves Afgifter paa disse Varer, efter at de først er kommet gennem Tolden. Indirekte Beskatning er det jo lige fuldt, og for mig staar det saaledes, at den billigste Form at betale indirekte Beskatning paa netop er gennem Toldsatser.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Drachmann har Ordet for en kort Bemærkning.

Drachmann: Det ærede Medlem Hr. Rode anførte som en Undskyldning for Værditoldens hidtidige Mangel paa Succes, at der var saa mange ugunstige Forhold, herunder ogsaa de ekstraordinære Valutaforhold. Det er fuldkommen rigtigt; men hvorledes kan det ærede Medlem, saa længe disse ekstraordinære Forhold bestaar, ønske Gennemførelsen af en Værditold i større Stil? — Jeg lagde med Interesse Mærke til det ærede Medlems Udtalelser om eventuelle midlertidige Toldsatser som Resultat af en Toldlovsforhandling. Det ærede Medlem afviste ganske denne Tanke. Jeg vil da spørge det ærede Medlem, om dette betyder et Tilbagetog fra det Standpunkt, han og hans Parti indtog i Toldudvalget i sin Tid, da de med megen Velvillie drøftede et bestemt Forhold af tilsvarende Karakter, nemlig en vis midlertidig Toldsats overfor en bestemt Virksomhed, nemlig Blyantsfabrikken „Viking“.

Finansministeren (N. Neergaard): Jeg takker de ærede Ordførere, fordi de har fulgt min Henstilling om at undgaa en principiel Debat om Toldprincipperne og holde sig til det praktisk foreliggende, nemlig at faa Toldlovsforslaget til Behandling i et Udvalg.

Til det ærede Medlem Hr. Borgbjerg skal jeg bemærke, at jeg allerede ved Fremsættelsen af Lovforslaget har gjort opmærksom paa, at Indførselen i den første Halvdel af 1922 maa antages at være større end normal. Hertil har der været forskellige Grunde, men særlig den, at Prisniveauet netop i disse Maaneder har vist en Tendens til at stabilisere sig; dette har givet noget mere Tryghed i Handels- og Omsætningsforhold. Jeg skulde derfor tro, at man ikke tør regne med, at en saadan Indførselsmængde vil være normal. Derfor har jeg ogsaa ment mig berettiget til at udtale, at man ikke tør gaa ud fra en Indtægt ifølge dette Lovforslag af 75

Mill. Kr.; vi vil sikkert komme et godt Stykke ned mod de 66 Mill. Kr.

Det ærede Medlem sagde, at Forberedelserne til Lovforslaget først begyndte midt i Sommeren 1921; det maa jeg nedlægge Indsigelse imod. Som det ærede Medlem vistnok ved, var der gjort meget betydelige Forarbejder forud for dette Tidspunkt. Allerede under min højtærede Forgænger var det overdraget en Embedsmand i Finansministeriet at foretage en Række meget omfattende Forarbejder, i hvilke ogsaa Toldadministrationen deltog, og der forelaa ved min Tiltrædelse et betydeligt Materiale. Dette Materiale blev derefter suppleret, og der blev foretaget en Gennemgang af de allerfleste Punkter, en Gennemgang, som for øvrigt var begyndt før Midten af Sommeren 1921. Det ærede Medlem mente imidlertid, at Toldlovsforslaget burde være fremkommet allerede i 1920. Jeg indrømmer, at det den Gang sandsynligvis havde været betydelig lettere at gennemføre Værditolden, da vi den Gang havde det konservative Folkepartis uforbeholdne Tilslutning til dette Princip; og det er ikke saa svært at se, hvorfor Værditolden den Gang fristede det konservative Folkeparti ud fra mere protektionistiske Synspunkter, det var, fordi Priserne den Gang stod saa overordentlig højt. Paa den anden Side var det umuligt for mig at fremsætte et Toldlovsforslag her i Efteraaret 1920, thi der maatte gaa betydelige Forarbejder forud, og selv om jeg straks havde sat dem i Gang, vilde de ikke have været tilendebragt til den Tid. Men dertil kommer endnu, og det er den vigtigste Grund, at et Toldlovsforslag ikke kunde fremsættes isoleret, det maatte komme i Forbindelse med Skattelovene. Jeg er ganske overbevist om, at dette høje Ting vilde have afvist en Forhandling om et finansielt saa vigtigt Lovforslag som Toldlovsforslaget, naar man ikke kunde komme til at behandle det med en Viden om, hvad Regeringen i øvrigt paatænkte med Hensyn til Skatter. Allerede af den Grund maatte altsaa Fremsættelsen af Toldlovsforslaget vente, indtil det samlede Skattelovkompleks forelaa.

Det ærede Medlem Hr. Borgbjerg talte om de skarpe Modsætninger, og jeg giver det ærede Medlem ganske Ret i, hvad han sagde; ogsaa jeg har med Bekymring set paa, at Toldlovsforslagets Behandling i Aar begynder under ugunstigere Forvarslar end i Fjor, fordi Anskuelserne i Stedet for at nærme sig til hinanden har fjernet sig fra